

Deelnemers tot dusver zijn: Piet Bij, Maria Meij, Fenneke Monchen, Henk de Weever,

Voor nadere informatie:

Fenneke Monchen, tel. 030 - 6561408

email: astrophil@zonnet-net.nl

2) een werkgroep 'Achtergronden en filosofie'

De onderwerpen hier zijn wat gevarieerder, maar hebben allemaal te maken met de context waarin astrologie wordt gebruikt. De nadruk ligt hier niet, zoals bij de methodieken, op de wijze van 'bedrijven' van de astrologie, maar meer op de relatie tussen de astrologie en onze dagelijkse leefwereld.

Ook hier werd een aantal voorstellen gedaan voor mogelijke thema's:

- De relatie tussen astrologische symbolen en taal, een gebied waar momenteel een grote spraakverwarring heerst;
- De historische ontwikkeling van de astrologie zoals we die nu gebruiken. In hoeverre hebben begripsverwarring of regelrechte fouten van vertalers de astrologische begrippen die we nu gebruiken mede gevormd?
- De esoterische kant van de astrologie. Wat is bij al die verschillende methodieken, benaderingen, modellen, etc het onderliggende werkzame beginsel?

Deelnemers tot dusver: Robert Doolaard, Hans de Groot, Floris Methorst, Hans van Oosterhout, Frank Vernooij.

Nadere informatie: Hans van Oosterhout,
tel. 030 – 6033799, email: hans@hvoosterhout.demon.nl

Verder werden nog twee thema's genoemd, namelijk een nadere bestudering van de laatste publicaties van Geoffrey Dean over de oorzaken van het Mars-effect en een studie van in het verleden verricht onderzoek naar astrologie, om daar een beter inzicht in te krijgen. Wellicht dat ook deze thema's te zijner tijd aan bod zullen komen.

De groepen staan in principe open voor verder deelname. Het is de bedoeling om op zaterdag 1 december weer bijeen te komen in dezelfde samenstelling, aangevuld met diegenen die belangstelling hebben of zich inmiddels hebben aangemeld. Afhankelijk van de aanmelding zal bezien worden of één van de twee nu bestaande groepen wellicht moet worden gesplitst. Mogelijk blijken er nog nieuwe richtingen te zijn waarvoor genoeg belangstelling is om een werkgroep te vormen.

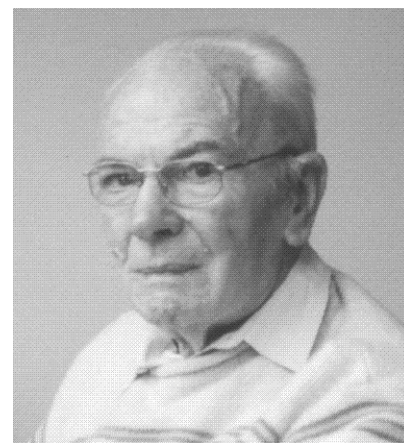
De groepen organiseren zelf hun werkwijze. Als lokatie staat eens per twee maanden het gebouw aan de Kruisstraat ter beschikking, tenzij men een andere plaats en tijd prefereert.

Hans van Oosterhout

In memoriam Cees Kuypers

Op de hoge leeftijd van 87 jaar overleed plotseling op 30 september j.l.

Cornelis Kuypers, beter bekend als Cees Kuypers — gedurende zijn middelbare leeftijdperiode één van Nederlands meest prominente astrologen. Naast

zijn drukke huisartsenpraktijk in Apeldoorn wijdde hij zich destijds vol overgave aan de astrologie, en als één van de weinigen trachtte hij dat op exact wetenschappelijke wijze te doen. Vandaar zijn jarenlange lidmaatschap van de NVWOA, zijn lidmaatschap van het (voormalige) NGPA, en zijn auteurschap van tal van artikelen in tijdschriften als "Astrologie in Onderzoek" (en voorlopers) en "Spica", alsmede zijn lezingen op congressen zoals in Oldenzaal. Zoals zijn nabestaanden het zeggen op hun rouwkaart: "verdrietig en toch dankbaar dat er een einde is gekomen aan zijn langdurige en met bewonderenswaardige volharding gedragen ziekte..." Die ziekte was Parkinson, en inderdaad, wat zàl hij geleden hebben! Zoals de oudgedienden onder ons zich zullen herinneren: Cees Kuypers was in zijn jongere jaren een grote, stevige en blozende man... Hoe anders zag hij er uit toen ik hem bezocht, in mei 2001, in het verpleeghuis Casa Bonita te Apeldoorn, waar hij al enkele jaren was opgenomen. Hij zat in een rolstoel, en zijn armen stonden letterlijk stijf van de medicijnen die de effecten van zijn Parkinson moesten onderdrukken. Hoewel hij goed en coherent sprak was hij nauwelijks te verstaan, zo zacht was zijn stem. Hij was niet alleen gevelld door Parkinson, maar ook door een breuk van zijn heup een jaar of wat geleden. Toen moest hij naar het verpleeghuis, omdat verzorging door zijn omgeving niet meer gedaan kon worden. Toch beschouwde hij zijn lot met nuchtere afstandelijkheid en zelfs humor. Het overlijden van zijn vrouw op 10 januari 2001 deed hem zo te zien méér dan zijn eigen lijden.

Op die nuchtere wijze ging hij ook om met zijn astrologie. Hoewel hij er tot het laatst toe in geloofde, nam hij het niet al te serieus (maakte er af en toe leuke grappen over) maar was hij er wel van overtuigd dat de astrologie een solide wetenschappelijke basis dient te hebben. Dat kan alleen maar als je astrologische stellingen wetenschappelijk, dat wil zeggen, *statistisch* gaat toetsen op grote aantallen proefpersonen. Daarom besloot hij zich wat praktische statistiek eigen te maken door middel van de boeken *Beschrijvende Statistiek* en *Kansrekening* (twee delen) door Bolle, Göbel en Lenoir; en het bekende *Verklarende*

Statistiek door M.L. Wijvekate, voorwaar, géén lichte kost! Hoezeer de aldus verkregen kennis van pas kwam bleek uit zijn bekende onderzoek *Huwelijk en statistiek in de astrologie* dat hij verrichte aan het begin van de jaren zeventig en dat onder meer gepubliceerd werd als appendix in mijn boek, *De Planeten Spreken*. Hij testte hier de stelling dat de zonnen en manen in de horoscopen van gehuwden in een zeker verband met elkaar staan. Kuypers gebruikte hiervoor de 438 echtparen in de kaartenbak van zijn huisartsenpraktijk. En inderdaad, de resultaten waren bepaald wel positief. Bij een replicatie, door een werkgroep van de NVWOA, op 736 echtparen uit het patiëntenbestand van een *andere* huisartsenpraktijk, werd dit resultaat maar zeer gedeeltelijk herhaald (zie *Tijdschrift van de Nederlandse Vereniging tot Wetenschappelijk Onderzoek van de Astrologie*, jaargang 2, Nr 2, winter 1978). Kuypers accepteerde dit feit zoals het was, net zoals hij de negatieve uitkomsten van overig onderzoek naar astrologische stellingen accepteerde. Hij behoorde niet tot het type astroloog dat wetenschappelijke studies naar astrologische stellingen alleen maar acceptabel vindt als hun uitkomsten voor de astrologie positief zijn...

Helaas is in dat opzicht het nieuws voortdurend slechter geworden. Meer dan tweehonderd mensjaren aan onderzoek, resulterend in enkele honderden studies, hebben niet die wetenschappelijke doorbraak gebracht waarop menig astroloog had gehoopt. Cees Kuypers was zich daarvan bewust — niettemin bleef hij de astrologie trouw. Toen ik hem in mei van dit jaar voor het laatst zag, liet hij mij een onherkenbare krabbel zien die zijn eigen horoscoop moest voorstellen. Schrijven kon hij immers nauwelijks meer, laat staan een horoscoopfiguur tekenen. Ondanks zijn enorme handicaps poogde hij toch nog uit te zoeken of zijn heupbreuk en daaropvolgende opname in het verpleeghuis terug konden worden gevonden via

transits of secundaire directies. Echter, niets wees daar op. Thuisgekomen heb ik zijn horoscoop opnieuw uitgedraaid en daar de primaire directies op losgelaten en vervolgens met commentaar naar hem opgestuurd. Er was niets te zien dat op genoemde gebeurtenis wees (nou ja, met typisch astrologische inlegkunde was er misschien wel iets te zien geweest, maar net als ik hield ook Cees Kuypers niet van rechtpraten wat krom is; dit soort harde gebeurtenissen hoort krachtig en eenduidig zichtbaar te zijn via de belangrijkste voorspellingstechnieken, punt...). En dat terwijl de primaire directies hem zo na aan het hart lagen (per slot was het Kuypers die Wim van Dam en, als gevolg daarvan, ook mij op het spoor van die primairen zette). Ik ben er echter zeker van dat hij dit voor de astrologie negatieve gegeven gewoon accepteerde; botte afwijzing zou niet gestrookt hebben met zijn wetenschappelijke instelling.

In dit opzicht is het nuttig één van Cees Kuypers belangrijke stellingnamen aan te halen. Hoewel hij dus een geschoold medicus en astroloog was, hield hij die twee zaken altijd strikt gescheiden. Hij vond het ethisch onjuist diagnoses te stellen en behandelingen voor te schrijven aan de hand van de horoscoop van een patient. Natuurlijk had de "medische astrologie" wel zijn belangstelling, maar verder dan dat mocht je zijns inziens niet gaan, omdat de medische astrologie wetenschappelijk onvoldoende was onderbouwd. Een stellingname die veel hedendaagse medisch-astrologen zich best ter harte zouden kunnen nemen.

Met Cees Kuypers is niet alleen een zeer serieus te nemen astroloog heen gegaan, maar ook een warm mens en een goede vriend.

Rudolf H. Smit

Oproep

Wie weet waar meer informatie is te vinden over het volgende aan Einstein toegeschreven citaat?

"Alles in ruimte en tijd is verbonden in een ononderbroken samenhangende reeks."

Informatie graag naar: H. de Weever, Min. Treubstraat 17, 7522 BA Enschede, tel. 053 - 435 03 69

Hulp zeer welkom bij de NVWOA-bibliotheek

De boeken, in totaal 255, zijn aanwezig in de NVWOA-ruimte aan de Kruisstraat en tijdens de bijeenkomsten toegankelijk en beschikbaar voor uitlening. Ze zijn alfabetisch gerangschikt en een lijst van titels is beschikbaar. Ook tijdschriften zijn aanwezig. Wel moeten die nog worden gesorteerd en gecatalogiseerd. Hulp wordt daarbij zeer op prijs gesteld.

Voor informatie: Frank Vernooij, tel: 030 - 271 15 66

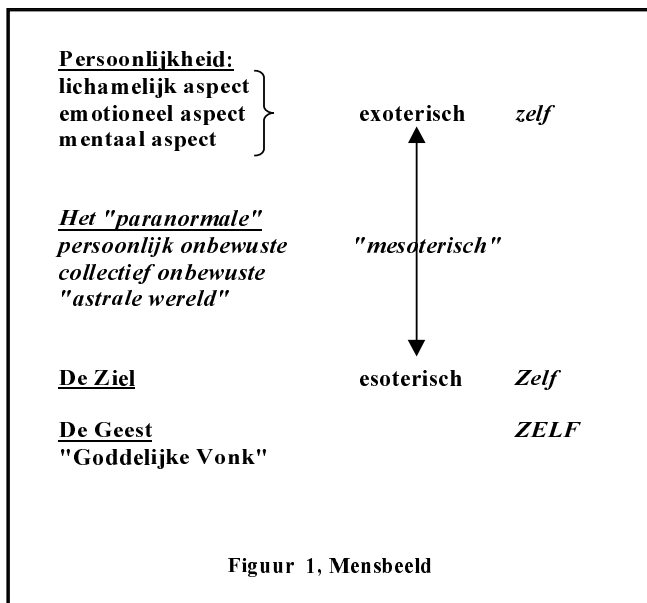
"De Hermetische Tempel van de Astrologie"

De theorie en praktijk van de esoterie

Samenvatting van de lezing op 1 september 2001 voor de NWOA gegeven door Leo Hunting. Leo Hunting heeft 25 jaar onderwijservaring in het lager beroepsonderwijs. Toen hem gevraagd werd een lezing te geven over cycli liep de research daarvoor uit op een zoektocht naar esoterie en uiteindelijk in het schrijven van een (nog uit te geven?) boek.

Over esoterie wordt weliswaar veel gesproken en geschreven, zowel in de 'astrologische wereld' als daarbuiten, maar er wordt nergens een duidelijke of op z'n minst bruikbare definitie van esoterie gegeven. Leo Huntings werk is in de eerste plaats een poging tot verklaring van het begrip esoterie. Esoterie gaat over de mens, heeft betrekking op een beeld van de mens. Mensbeelden zijn er te over en er zijn zeer verschillende. Wat ze gemeenschappelijke hebben is dat ze altijd incompleet zijn, want de mens is te complex om volledig in en beeld te vangen.

Het mensbeeld dat Leo gebruikt is gebaseerd op de traditionele drieëenheid lichaam, ziel en geest. Geïnspireerd wellicht door de Kerk? (Ziefig. 1.).

Figuur 1, Mensbeeld

Het "lichaam" is, door toevoeging van de emotionele en mentale aspecten, uitgebreid tot "persoonlijkheid". Dit is het 'exoterische' deel van de mens, het *zelf*-met een kleine letter- dat hoort bij ons normale dagelijkse bewustzijn, waarin we door middel van de gewone zintuigen met de wereld in contact staan.

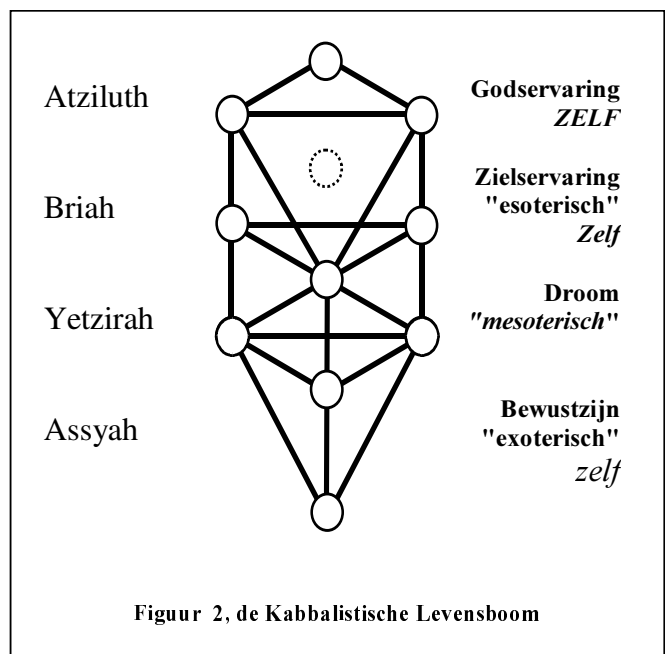
Tegenover dat exoterische deel van de mens staat, met een hoofdletter nu, het *Zelf*. Dit is het esoterische deel, ofwel de Ziel. Die Ziel ervaar je wel, maar niet via de persoonlijkheid, niet door de zintuigen dus. Het is een ervaring waarover niets kan worden gezegd, onze taal, met name in West Europa, heeft daar geen begrippen voor. Kenmerkend zijn het

verdwijnen van het ik-besef en het besef van ruimte en tijd en een overweldigende stroom van emoties. Dit is wat wordt gemeld door de mystici en voor zover men getracht heeft er beschrijvingen van te geven zijn die dan ook te vinden in de mystieke literatuur.

Het ontbreken van terminologie bezorgt het westerse denken veel problemen bij het spreken over zaken die met de Ziel en met het gebied van de Ziel te maken hebben. Een manier om het te benaderen is het spreken in ontkenningen: de Ziel is *niet* dit, *niet* dat, enz..... Wanneer je dat lang genoeg volhoudt dan dient zich een andere deel van je verstand aan, dat met deze zaken beter overweg kan.

Nog een laag verder ligt het gebied van de Geest, goddelijke vonk in de mens, het *ZELF*-nu met allemaal hoofdletters-. Waar de Ziel al moeilijk toegankelijk is, is dit met de Geest zeker zo. Ook hier schieten het begripsvermogen en de taal tekort. Tussen het gebied van de Persoonlijkheid en dat van de Ziel in, tussen het exoterische en het esoterisch in dus, ligt een gebied dat gemakshalve met "mesoterisch" wordt aangeduid. Het mesoterische is een poging het esoterische te verklaren/inzichtelijk te maken, maar is geen ervaringsgebied op zichzelf. De term is afkomstig van Gurdjieff. (Zie: Ouspensky, "Op zoek naar het wonderbaarlijke").

Dit mesoterische wordt wat gemakkelijker ervaren, zij het dat niet iedereen er op ieder gewenst moment toegang toe heeft. Hier vinden we het onbewuste, zowel persoonlijk als collectief, en het droombewustzijn.

Figuur 2, de Kabbalistische Levensboom

Deze vier bewustzijnslagen zijn terug te vinden in de kabbalistische Levensboom (fig 2) als vier opeenvolgende "werelden", overeenkomend met de genoemde ervaringsniveaus. Een uitgebreide uitleg hiervan gaat te ver buiten het bestek van deze lezing, de lezer wordt verwezen naar de bestaande literatuur.

De gangbare astrologie, die van Assyah, van het *zelf* beschrijft de ervaring van de mens, actief handelend, als centrum van zijn eigen wereld, omringd door planeten tegen een achtergrond van tekens. Men heeft getracht om dit esoterisch te interpreteren, maar dat is niet juist. De planeten bewegen zich allemaal in hetzelfde vlak, dat van de ecliptica en deze astrologie beschrijft de persoonlijkheid, het 'exoterische' in figuur 1. We mogen dan niet verwachten daar ook het esoterische vinden. Dat moeten we dat buiten dat vlak zoeken, in overdrachtelijke zin dus: buiten het vlak van de ecliptica, in de dimensie van het Heilige, die loodrecht staat op de horizontale, lineaire tijdslijn. Zoeken we een plaats aan de hemel die als passend symbool daarvoor in aanmerking komt, dan is dat is de Poolster. Deze is het enige onveranderlijke punt aan de hemel, en vertegenwoordigt daarmee het goddelijk aspect van tijdloosheid. In vele mythologieën van het Noordelijk Halfrond wordt aan de Poolster ook goddelijke betekenis toegekend. Bewijzen daarvoor zijn onder andere gevonden bij opgravingen in Harran, de stad in het Midden Oosten waar Abraham 20 jaar gewoond heeft en waar hij tot zijn openbaringen van het goddelijke gekomen. Men vond hier tempels gewijd aan het "Mysterie van het Noorden" ofwel de Poolster. (zie o.a. het werk van Tamara Green). Dezelfde verwijzingen naar het "Mysterie van het Noorden" zijn ook gevonden bij de

Grieken, zowel bij Aristoteles ("de onbeweeglijke beweging") als bij Plato. Deze betekenis van de Poolster maakt geen deel uit van de huidige astrologie, die zich beperkt tot het vlak van de ecliptica.

Nogmaals, de astrologie zoals die het meest wordt beoefend "werkt" alleen in de wereld van Assyah, op het niveau van het dagelijks bewustzijn, het niveau van het *zelf* uit fig. 1. Het is de rationele astrologie, die zich richt op de persoonlijkheid, met regels en systemen die we in leerboeken vinden. De mens wordt hier beschreven als bewust handelend wezen.

Het volgende niveau, de wereld van Yetzirah, is het 'mesoterische' (het onderbewustzijn). Het is de wereld van de droom waarin we te maken hebben met andere wetmatigheden. Er is geen sprake meer van actief handelen. Astrologie moet hier worden "ervaren", bijvoorbeeld d.m.v. geleide fantasie aan de hand van astrologische symbolen. De persoonlijke horoscoop dient daarbij als hulpmiddel en dat is de manier waarop deze esoterische astrologie gebruikt kan worden in de astrologische raadgeving. Maar, zoals gezegd, erover spreken gaat niet, de taal schiet tekort.

De niveaus daarboven, Briah en Atziluth, respectievelijk het *Zelf* en het *ZELF* zijn voor ons helemaal niet toegankelijk, de menselijke geest (persoonlijkheid) heeft daar de middelen niet voor.

samenvatting:

Hans van Oosterhout

De NVWOA Nieuwsbrief is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Wetenschappelijk Onderzoek van de Astrologie.

Het NVWOA-bestuur:

Voorzitter: drs. F.J. Methorst, Kasaidreef 19, 3564 AS Utrecht, tel./fax: 030 - 261 77 23

Secretaris: H. van Oosterhout, Turkooisdrift 10, 3436 BG Nieuwegein, tel. : 030 - 603 37 99

Penningmeester L prof. dr. W. De Graaff, Appelgaarde 117, 3992 JD Houten, tel.: 030 - 637 32 60, fax.: 030 - 637 83 48

Coördinator onderzoek: drs. F. Vernooij, Prof. Hugo de Vrieslaan 9, 3571 GE Utrecht, tel.: 030 - 271 15 66

drs. A.G. Bruining: Petemoederslaan 11 bis A, 3552 AH Utrecht, tel.: 030 - 2732954

H. de Groot, Jeanne d'Arclaan 250, 1183 BG Amstelveen, tel.: 647 53 49

De NVWOA op Internet: <http://home.worldonline.nl/~lexbruin/index.htm>

Postbank rekeningnummer 4312858 t.n.v. NVWOA Houten